

Mantelzorgbeleid van Vugherstede

Inleiding

Vugherstede hecht aan een goed contact met mantelzorgers. Omdat steeds meer mensen in Vugherstede komen wonen die wilsonbekwaam zijn, is informatie van mantelzorgers over hun naaste van belang om de gewenste zorg en aandacht te waarborgen. Daarenboven is de regelmatige aanwezigheid van mantelzorgers doorgaans iets waar veel bewoners naar uitkijken.

In 2013 voerde Vugherstede een onderzoek uit onder ongeveer 100 mantelzorgers over hun ervaringen met Vugherstede. Gevraagd werd naar hun deelname aan en betrokkenheid bij het zorgproces van hun naaste, naar de informatie die zij kregen van de zorgverleners en die zij verstrekten aan zorgverleners. Meer in het algemeen werd gevraagd naar de tevredenheid van mantelzorgers over de relatie met Vugherstede.

Uit het onderzoek kwam een redelijk positief beeld naar voren. Een van de aandachtspunten was het blijven communiceren over de inzet en inbreng van de mantelzorger. Zo is, ter illustratie, een mantelzorger mogelijk aan het eind van haar of zijn Latijn, op het moment dat de naaste wordt geplaatst op een verzorgings- of verpleegafdeling en wordt de zorg graag volledig overgedragen aan de zorgverleners, maar bestaat in een later stadium juist wel de behoefte en wens om ingeschakeld te worden. Duidelijk werd dat Vugherstede daar een steek liet vallen en teveel het idee had dat de gewenste betrokkenheid van mantelzorgers niet aan verandering onderhevig is.

De resultaten van het onderzoek zijn vervat in een wetenschappelijk artikel en er is een mooi geïllustreerd boekwerk gemaakt met verslagen van interviews van mantelzorgers en bewoners.

Sinds deze evaluatie worden mantelzorgers frekwent ingeschakeld bij het proces van zorgverlening. Bijvoorbeeld bij het zogenoemde mdo (multi disciplinair overleg), waarin door verschillende disciplines dieper wordt ingegaan op de individuele bewoner, wordt de mantelzorger uitgenodigd.

Initiatieven

Anno 2016 is er naast het mdo een veelheid aan initiatieven die een gerichte communicatie tussen Vugherstede en de mantelzorgers tot doel hebben:

1. Digitale informatieoverdracht
2. Themabijeenkomsten
3. Het cliënttevredenheidsonderzoek
4. Het locatieoverleg en de Gemeenschappelijke Cliëntenraad (GCR)
5. Vaardigheidstraining
6. Lotgenotencontacten
7. Dag van de mantelzorg
8. Herdenkingsbijeenkomsten
- 9.

Ad.1 Digitale informatieoverdracht

Het bewonersnet van Vugherstede, te bereiken via de website, geeft actuele informatie aan mantelzorgers over het reilen en zeilen van Vugherstede, over activiteiten die plaatsvinden of recentelijk hebben plaatsgevonden. Door middel van links kan onder meer in Vugherstede van A tot Z worden gekomen.

Via het Electronisch Cliëntendossier (ECD) is een persoonsgebonden, rechtstreekse communicatie mogelijk voor de mantelzorger (nb: eerste contactpersoon) met de bewoner en met de zorgverlening.

Ad.2 Themabijeenkomsten

Vugherstede houdt meerdere keren per jaar bijeenkomsten waar thema's aan de orde komen die voor mantelzorgers en hun naasten van belang zijn. Een voorbeeld hiervan is het thema 'Dementie' waarbij interne en externe deskundigen hun licht laten schijnen over dit ziektebeeld en handvatten aanreiken voor de omgang van mantelzorgers met hun naaste.

Ad. 3 Het cliënttevredenheidsonderzoek

Vugherstede wordt, ten behoeve van het kwaliteitskeurmerk, jaarlijks onderworpen aan een audit van een externe instantie. Mantelzorgers van bewoners die op de afdelingen Psychogeriatric verblijven, treden daarbij als respondent op.

Ad. 4 Het locatieoverleg en de Gemeenschappelijke Cliëntenraad (GCR)

Mede door de hoge zorgzwaarte van een toenemend aantal bewoners maken cliëntenraden een ontwikkeling door waarbij steeds minder bewoners en steeds meer mantelzorgers gaan optreden als spreekbuis van hun naaste en van andere bewoners. Door deze vorm van medezeggenschap is de betrokkenheid van een deel van de mantelzorgers verstevigd. Ook de invloed van mantelzorgers bij belangrijke beleidsbeslissingen en bij het operationele proces is versterkt. Een voorbeeld is de verantwoordelijkheid die de GCR van de zorgverzekeraar heeft gekregen bij de inzet van de middelen voor Waardigheid en Trots.

Ad.5 Vaardigheidstraining

Menig mantelzorger ondersteunt de naaste bij de zorg, waarbij ook fysieke kracht vereist kan zijn. Vugherstede heeft in 2016 bijeenkomsten georganiseerd waarbij technieken om op verantwoorde wijze te tillen zijn geoefend.

Ad. 6 Lotgenotencontacten

'Mantelmeeuw' is een tak van Vugherstede, die samen met de gemeente Vught en Stichting Welzijn is samengebracht in Mantelzorgplaza. Zij organiseert tal van activiteiten om mantelzorgers steun te bieden. Een van de activiteiten is het zogenoemde lotgenotencontact. Het zijn druk bezochte bijeenkomsten waarbij mantelzorgers hun ervaringen uitwisselen en desgewenst ondersteuning krijgen van vrijwilligers.

Ad.7 Dag van de mantelzorg

Jaarlijks wordt op instigatie van Mantelmeeuw een dag van de mantelzorg georganiseerd, waarbij mantelzorgers voor een feestelijke dag worden uitgenodigd en een presentje ontvangen.

Ad. 8 Herdenkingsbijeenkomsten

In 2016 is Vugherstede begonnen met herdenkingsbijeenkomsten. Ieder jaar ontvallen naasten van mantelzorgers en gebleken is dat bij mantelzorgers behoefte bestaat om hun naasten te herdenken. De herdenkingsbijeenkomst is een spiritueel, sociaal en culinair gebeuren, waarbij de opkomst hoog is.

Ontwikkelpunten

Vugherstede is voornemens om de betrokkenheid van mantelzorgers bij de zorg en diensten verder te stimuleren. Alhoewel, zoals hierboven geschetst, een veelheid aan initiatieven bestaat, blijkt een deel van de bewoners verstoken van regelmatige contacten met mantelzorgers. Gezien de kwetsbaarheid van veel bewoners is een actieve rol weggelegd voor Vugherstede om de betrokkenheid te vergroten. Mogelijk dat het ECD hier een rol in kan spelen. Daarnaast zal de stem van de mantelzorger, meer nog dan nu, gehoord moeten worden bij de evaluatie van de kwaliteit van de primaire processen. Door middel van diepte-interviews met een aantal mantelzorgers hoopt Vugherstede aanbevelingen aangereikt te krijgen om de zorg en dienstverlening op een nog hoger peil te brengen.

Vught, 13 oktober 2016

M. Kardol

Bestuurder Vugherstede